

A 1907/UVN

Behandles i Utvalget for velferd i Norden

Utvalget for velferd i Nordens betenkning over

Medlemsforslag**om å redusere antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt****Forslag**

Utvalget for velferd i Norden föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att undersøke forholdene i de ulike nordiske landene og deres erfaringer med hva som har økt og hva som har redusert antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt samt undersøge og sammenligne, hvordan pandemien har påvirket børnefattigdom i Norden.

Bakgrunn

Utvalget besluttete på sommermødet at gå videre med medlemsforslagets at-sats to i det oprindelige medlemsforslag:

att undersøke forholdene i de ulike nordiske landene og deres erfaringer med hva som har økt og hva som har redusert antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt.

Utvalget besluttete desuden at give sekretariatet i oppdrag at supplere at-satsen med en tilføjelse af at undersøge og *sammenligne*, hvordan pandemien har påvirket børnefattigdom i Norden.

Antall barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt har økt i flere av de nordiske landene. I Norge i 2019 var det ifølge Statistisk Sentralbyrå over 115.000 barn som vokste opp i vedvarende lavinntekt i Norge. I følge Redd Barna sine tall fra 2019 er den relative barnefattigdommen i på Danmark (13,2%), i Finland (14,3%) og Sverige på 23,1%. Dette er våre barn- og unge som kanskje ikke har muligheten til å gå på fotball, på kulturskole eller på dans fordi foreldrene ikke har råd.

Dette er barn i familier hvor foreldrene kanskje ikke har råd til å kjøpe en vinterjakke når det blir kaldt eller nye sko til barna hvis de gamle blir slitt. Dette er barn i familier som kanskje ikke har råd til å dra på ferie hverken innenlands eller utenlands, fordi lommeboka aldri strekker til. Dette er våre barn i våre land som ikke får de samme mulighetene som andre barn.

Her konsekvensene for barna? En anonym gutt er sitert på det norske Barne- og familiedirektoratets sine nettsider sitat; «Når man ikke får vært med i vennen din sin bursdag fordi man ikke har råd, slutter de til slutt å spørre om man vil være med. Vennen blir borte, sitat slutt. Hilsen Gutt 18 år».

I «Visjon 2030» står det at Norden har som visjon å bli verdens mest bærekraftige og integrerte region. Det står også at «Likhet og velferd er forutsetninger som trykker arbeid og dynamiske økonomier». Skal vi trykke arbeid og skape større muligheter for våre barn- og unge, da må likhet og velferd prioriteres.

De nordiske landene har historisk sett vært preget av små forskjeller, sterke fellesskap og universelle velferdsordninger som har utjevnet forskjellene mellom de som har mest og de som har minst. Det er likevel ingenting vi skal ta for gitt.

De nordiske landene må jobbe hardt for å bevare den nordiske samfunnsmodellen. Da må vi begynne å snu utviklingen der stadig flere av våre barn vokser opp i fattigdom. Da må vi få ned forskjellene mellom de som har mest og de som har minst.

Utvalgets synspunkter

Forslaget ble førstebehandlet i plenum ved temasesjonen, hvor den finske udredning om børnefattigdom ble nevnt, herunder betydningen av arv, lav utdanning og økonomi.

Udvalget bakker opp om forslaget og viktigheten av å løfte børnefattigdom i Norden. Samtidig er udvalget meget opmærksom på de utfordringer, der kan være forbundet med, hvordan man oppgør og måler på lavinntægt og fattigdom.

Udvalget er enige om, at et første skritt må være at afdække de enkelte nordiske landes erfaringer med at måle og oppgøre børnefattigdom, og således kortlægge både fattigdomsindikatorer og sammenligningsgrundlag. Først når fakta og erfaringer er kortlagt, kan der tages stilling til en eventuel fælles nordisk handlingsplan til bekæmpelse af børnefattigdom i Norden.

Udvalget ønsker i tillegg hertil at undersøge og sammenligne, hvordan pandemien har påvirket børnefattigdom i Norden.

Reykjavik den 7. september 2022

Aksel V. Johannesen (Jvfl.)

Anders Adlercreutz (sv)

Angelika Bengtsson (SD)

Ásmundur Friðriksson (Sj.)

Atte Kaleva (saml)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Heli Järvinen (gröna)

Kathy Lie (SV)

Kim Berg (sd)

Tobias Drevland Lund (Partiet Rødt)

Tone Wilhelmsen Trøen (H)

Truls Vasvik (A)